

V zadevi **Hribar proti Sloveniji**,

je senat Evropskega sodišča za človekove pravice (Tretja sekcija) v sestavi:

gospod .1. HEDIGAN, predsednik senata,
gospod. B.M. ZUPANČIČ, gospod L. CAFLtSCH,

gospod V. ZAGREBELSKY, gospod E. MYER,
gospod DAVID THOR BJORGVINSSON,

gospa I. ZIEMELE, sodniki, in gospod V. BERGER, sodni tajnik,

po posvetovanju za zaprtimi vrati 6. aprila 2006, izreklo naslednjo sodbo, ki
je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

I. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 33541/02) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovi pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 21. junija 2002 vložil slovenski državlján, gospod Radovan Hribar (v nadaljevanju: pritožnik).

1. Pritožnika je zastopala Odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlada (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

2. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Navajal je tudi pomanjkanje učinkovitega domačega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

3. Dne 7. septembra 2004 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja postopka in pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti Vlado. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o dopustnosti. pritožbe in utemeljenosti zadeve.

DEJSTVA

1. Pritožnik je bil rojen leta 1950 in živi v Preboldu.

2. Dne 24. junija 1995 se je pritožnik poškodoval v prometni nesreči. Povzročitelj nesreče je ihtel sklenjeno zavarovanje pri zavarovalnici ZT.

3. Dne 25. avgusta 1997 je pritožnik vložil tožbo proti ZT pri Okrožnem sodišču v Celju in zahteval odškodnino v višini. 9.561.000 SIT (približna 40.000 EUR) za utrpele poškodbe.

Med 6. februarjem 1998 in 14. aprilom 1999 je pritožnik štirikrat zaprosil, da se določi datum za obravnavo.

Med 24. junijem 1999 in 7. novembrom 2000 je pritožnik štirikrat vložil pripravljalne vloge in/ali predlagal dokaze.

Od treh obravnav med 1. junijem 1999 in 29. marcem 2001 ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnika.

Med postopkom je sodišče določilo izvedenca medicinske stroke. Sodišče je pridobilo tudi dodatno izvedensko mnenje.

Na zadnji obravnavi je sodišče odločilo, da bo sodbo izdalo pisno. Sodba, ki je deloma ugodila zahtevku pritožnika, je bila pritožniku vročena dne 27. junija 2001.

1. Dne 5. julija 2001 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju. ZT se je tudi pritožila.

Dne 30. januarja 2003 je sodišče zavrglo pritožbo ZT in deloma ugodilo zahtevku pritožnika ter povišalo višino upravičenih stroškov. Sodba je bila pritožniku vročena 6. marca 2003.

1. Dne 28. marca 2003 je pritožnik vložil revizijo na Vrhovno sodišče. Dne 13. maja 2004 je sodišče zavrglo zahtevek pritožnika.

Sodba je bila pritožniku vročena dne 3. junija 2004.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA in 13. ČLENA KONVENCIJE

0. Pritožnik se je pritožil zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo irna pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče. a

11. Vsebinsko je pritožnik nadalje navajal, da pravna sredstva, ki so v Sloveniji na voljo glede nerazumno dolgih sodnih postopkov, niso učinkovita. 13. člen Konvencije določa:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti. ~r

A. Dopustnost

1. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

1. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in trdil, da domača pravna sredstva niso bila učinkovita.
2. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevam *Belinger in Lukenda (Belinger v. Slovenija (odl.))*, št. 42320/98, 2. oktober 2001, in *Lukenda v. Slovenija*, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanju domačih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je pritožnik imel na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi Lukenda, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.
3. Glede obravnavane zadeve Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.
4. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerih koli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B. Utemeljenost zadeve 1. Prvi odstavek 6. člena

1.7. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 25. avgusta 1997, na dan, ko je pritožnik vložil tožbo pri Okrožnem sodišču v Celju, in se je končalo 3. junija 2004, na dan, ko je pritožnik prejel sodbo Vrhovnega sodišča. Upoštevano obdobje je torej trajalo več kot šest let in devet mesecev na treh stopnjah sojenja.

18. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih merit: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika (gl. med drugim *Frydlender v. Francija [GC]*, št. 30979196, odstavek 43, ESČP 2000-VII:).

19. Po proučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, daje bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in ni izpolnilo zahteve po sojenju v razumnem roku.

Prišlo je torej do kršitve prvega odstavka 6. člena.

2. 13. člen

20. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen Konvencije zahteva, da se zagotovi učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrjevano kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz prvega odstavka 6. člena (gi. *Kudla v. Poljska*

[GC], št. 30210/96, odstavek 1.56, ESČP 2000-XI). Sodišče ugotavlja, da je ugovore in trditve, ki jih je predložila Vlada, zavrnilo v prejšnjih zadevah (gl. *Lukenda*, naveden zgoraj) in ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi prišlo do drugačnega zaključka.

21. Zato Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, na podlagi katere bi lahko uveljavljal svojo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

II. UPORABA 41, ČLENA KONVENCIJE

22. 41, člen Konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje., '(

A. Škoda

23. Pritožnik je zahteval 8.500 EUR (eurov) za nepremoženjsko škodo.

24. Vladaje zahtevku oporekala.

25. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Po prostem preudarku mu po tej postavki Sodišče prisoja 1.200 EUR (eurov).

B. Stroški

26. Pritožnik je zahteval tudi približno 1.610 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

27. Vladaje zahtevku oporekala po višini.

28. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali tudi pritožnika v zadevi *Lukenda* (navedeni zgoraj), vložili približno 400 pritožb, ki so, razen kar se tiče dejstev, praktično enake kot obravnavana. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

29. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaša*, da je pritožba dopustna;
2. *razsoja*, daje prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije;
3. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;
4. *razsoja*:
 - a. da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane po drugem. odstavku 44. člena Konvencije sodba dokončna, plačati 1.200 EUR (tisoč dvesto eurov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč eurov) za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;
 - b. da se po izteku navedenih treh mesecev do plačila obračunajo na navedene zneske linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke;
5. *zavrne* v preostalem delu pritožnikov zahtevek po pravičnem zadoščenju.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 27. aprila 2006 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Vincent BERGER John HEDIGAN
sodni tajnik predsednik senata